

RP 114/2014 rd

Regeringens förslag till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, lagen om finansiella säkerheter och lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, i lagen om finansiella säkerheter och i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem. De föreslagna ändringarna beror i huvudsak på behovet av bättre förutsebarhet i den rättsliga ställningen för säkerhetsställare och säkerhetstagare vid clearing av derivat via centrala motparter enligt Europaparlamentets och rådets förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister. Genom de föreslagna ändringarna förtydligas i synnerhet egendomsskyddet för kunderna hos en central motparts clearingmedlem i händelse av insolvensförfarande mot nämnda clearingmedlem. I samma syfte utvidgas tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter så att det också omfattar annan egendom som ställs som säkerhet enligt nämnda förordning.

I lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem föreslås en revidering enligt vilken central motpart tas med i definitionen av avvecklingssystem. Därtill föreslås en ny bestämmelse i lagen som gäller säkerheter som upprätthållare av samverkande avvecklingssystem ställer för varandra. Med bestämmelsen säkras verkställigheten av en ändring gjord i Europaparlamentets och rådets direktiv om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper. I den föreslagna bestämmelsen föreskrivs för denna typ av säkerheter att konkurs eller annat insolvensförfarande mot säkerhetstagaren inte påverkar säkerhetsställarens rättigheter över den egendom som ställts som säkerhet.

Lagarna är avsedda att träda i kraft den 1 oktober 2014.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	4
2.1 Den aktuella lagstiftningen	4
Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	4
Lag om finansiella säkerheter	4
Lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem	5
2.2 EU-lagstiftningen	5
EMIR-förordningen	5
Avvecklingsdirektivet	7
2.3 Bedömning av nuläget	7
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	8
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	8
DETALJMOTIVERING	10
1 LAGFÖRSLAG	10
1.1 Lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	10
4 kap. Central motpart	10
1.2 Lag om finansiella säkerheter	10
1.3 Lag om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem	11
2 IKRAFTTRÄDANDE	13
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	13
4 ÖVRIGA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAR PÅ PROPOSITIONEN	13
LAGFÖRSLAG	14
Lag om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet ...	14
Lag om ändring av lagen om finansiella säkerheter	15
Lag om ändring av 2 och 10 § i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem	16
BILAGA	17
PARALLELLEXT	17
Lag om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet ...	17
Lag om ändring av lagen om finansiella säkerheter	18
Lag om ändring av 2 och 10 § i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem	20

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, nedan *EMIR-förordningen*, trädde i kraft den 16 augusti 2012. I EMIR-förordningen föreskrivs krav för clearing via centrala motparter och bilateral riskhantering för over-the-counter (OTC)-derivatkontrakt, rapporteringskrav för derivatkontrakt och krav för centrala motparter och transaktionsregisters verksamhet. Regeringen lämnade proposition RP 4/2013 rd till riksdagen i syfte att anpassa den finska lagstiftningen till förordningen, och de lagar som ingick i propositionen trädde i kraft den 15 april 2013. På grundval av förslagen i propositionen gjordes ändringar i lagen om Finansinspektionen, lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift, lagen om ändring av värdeandelsystemet och om clearingverksamhet, lagen om statens säkerhetsfond och lagen om handel med finansiella instrument. Med nämnda proposition gjordes en serie ändringar som EMIR-förordningen krävde som minimum och som i synnerhet var ämnade att definiera myndigheternas behörigheter med större precision.

EMIR-förordningen innehåller bland annat nya skyldigheter för finansiella parter som använder derivat och OTC-derivat och för andra icke-finansiella parter i derivatkontrakt. Då förordningen de facto börjar tillämpas, vilket enligt nuvarande uppgifter sker under den senare hälften av 2014, ska skyldigheter baserade på OCT-derivatkontrakt clearas via en central motpart enligt förordningen. Övergången till clearing via centrala motparter i handeln med OCT-derivat har vissa konsekvenser, somliga av dem avsevärda, för såväl operationerna inom marknadsinfrastrukturen och procedurerna för riskhantering som för parternas förfarings sätt då man använder derivat. En aspekt som blir allt aktuellare särskilt för parterna i ett deri-

vatkontrakt är centrala motparter och deras clearingmedlemmars krav på säkerhet.

Centrala motparter, tillsammans med betalningssystem och värdepapperscentraler, är infrastrukturaktörer på finansmarknaden som verkar i kärnan av det finansiella systemet. Centrala motparter har till uppgift att fungera som intermediärer och minska motpartsrisken för kontraktsparter genom att ta risken på sig själva, vilket de gör genom att bli köpare för varje säljare och säljare för varje köpare. Den verksamhet som centrala motparter bedriver medför i sig en avsevärd systemrisk för finansmarknadens stabilitet, eftersom de centrala motparterna blir ett slags riskkoncentrationer. Å andra sidan är centrala motparter viktiga för målet att åstadkomma en effektivare ekonomi och en bättre finansiell marknad.

Lagstiftningen om stabilitet och riskhantering i centrala motparter verksamhet har förbättrats särskilt genom EMIR-förordningen. Den riskhantering som förutsätts av centrala motparter omfattar krav på säkerhet enligt nämnda förordning. Dessa krav påverkar på många olika sätt den rättsliga ställningen för centrala motparter clearingmedlemmar och för deras kunder, det vill säga kontraktsparter som utnyttjar derivat. Förutom kraven på säkerhet påverkas clearingmedlemmars och deras kunders riskexponering av bestämmelserna i nämnda förordning om separering av kunders positioner, det vill säga av skyldigheterna baserade på clearade derivatkontrakt som innehåser för kundens räkning, samt av bestämmelserna om effektiv överförbarhet av kunders tillgångar, vilka är förpliktande för centrala motparter och deras clearingmedlemmar.

En part i ett derivatkontrakt som omfattas av kravet på clearing måste ställa effektiva säkerheter för fullgörandet av sina skyldigheter. Kravet på clearing fastställs i en föreskrift av lägre rang än förordningen som utfärdas särskilt. I förordningen föreskrivs att sådana säkerheter och clearingpositioner, i

händelse av insolvensförfarande eller motsvarande problem i clearingmedlemmens verksamhet, måste kunna överföras till en annan solvent clearingmedlem hos den centrala motparten, som är villig att godta dem så att överföringen är verkställbar och bindande för tredje man. Det är viktigt att avtal som ingås mellan en clearingmedlem och en central motpart avseende eventuell insolvens hos clearingmedlemmen beaktas i lagstiftningen. Parternas berättigade behov i situationer av clearing via central motpart måste också beaktas när det är fråga om olika slags realsäkerheter och specialfrågor i samband därmed, särskilt med hänsyn till tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter, mot bakgrund av den säkerhetspraxis som råder hos centrala motparter i Europa. I det aktuella läget tillåter denna praxis i regel inte att realsäkerheter baserade på gravation, såsom den i Finland mycket vanliga panträtten, utnyttjas i tillräcklig grad vid clearing via centrala motparter.

Övergången till clearing via centrala motparter gör det nödvändigt att göra vissa ändringar i lagstiftningen för att den bättre ska stämma överens med vissa bestämmelser i EMIR-förordningen. De föreslagna ändringarna behövs för att aktörer i Finland som är clearingmedlemmar i centrala motparter och deras kunder effektivt ska kunna ta vara på fördelarna av clearing via centrala motparter och för att trygga rättssäkerheten och förutsebarheten för parterna i derivatkontrakt och för centrala motparters clearingmedlemmar, på ett sätt som tar i beaktande den antagna marknadsutvecklingen i Finland.

2 Nuläge

2.1 Den aktuella lagstiftningen

Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012) innehåller bestämmelser av främst informativ karaktär om centrala motparters verksamhet. Enligt definitionen i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen avses med central motpart en organisation

enligt artikel 2.1 i EMIR-förordningen. 4 kap. innehåller bestämmelser om centrala motparter. 1 § innehåller en bestämmelse om verksamhetstillstånd för och tillsyn över centrala motparter. Enligt bestämmelsen är finansministeriet den myndighet enligt artikel 22.1 i EMIR-förordningen som beviljar verksamhetstillstånd för finländska centrala motparter. Finansinspektionen är den behöriga myndighet som övervakar centrala motparters verksamhet på det sätt som föreskrivs i 50 d § i lagen om Finansinspektionen. Bestämmelsen hänvisar i informativt syfte till artiklarna 14—21 i EMIR-förordningen som innehåller bestämmelser om villkor och förfaranden för beviljande av verksamhetstillstånd för centrala motparter.

Lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet innehåller inga materiella bestämmelser om centrala motparters eller clearingmedlemmars verksamhet utan nämner i 4 kap. 2 § att bestämmelser om centrala motparters verksamhet finns i EMIR-förordningen. Den övriga lagstiftningen innehåller inte heller några bestämmelser som uttryckligen behandlar de materiella aspekterna av centrala motparters verksamhet.

Lag om finansiella säkerheter

Lagen om finansiella säkerheter (11/2004) gäller enligt 1 § säkerhetsrätter som används på finansmarknaden och vid företagsfinansiering, när den säkerhet som ställts för en skuld utgörs av värdepapper, kontopengar eller lånefordringar. Enligt tillämpningsbestämmelsen i 2 § tillämpas lagen när den som ställer säkerheten är ett institut enligt 3 §. Med institut avses till exempel kreditinstitut och clearingorganisationer eller motsvarande utländska organisationer. Utöver de institut som specificeras i lagen tillämpas lagen med vissa begränsningar också när säkerhetstagaren är ett institut enligt lagen.

Lagen om finansiella säkerheter innehåller främst särskilda bestämmelser baserade på Europaparlamentets och rådets direktiv (2002/47/EG) om ställande av finansiell säkerhet, nedan *direktivet om finansiell säkerhet*, avsett att förstärka användningen av olika finansiella säkerhetsinstrument. De särskilda bestämmelserna i lagen gäller säkerhe-

ter som grundar sig på överföring av äganderätt, panträtt med förfoganderätt för panthavaren samt realisering och nettning av dessa när den säkerhet som ställts för en skuld utgörs av värdepapper, kontopengar eller lånefordringar. Lagen tillämpas inte på annan egendom som möjligtvis kan godtas som säkerhet, och inte heller när säkerhetstagaren eller säkerhetsställaren inte är ett sådant institut som definieras i lagen.

Enligt 3 § 2 mom. 4 punkten i lagen om finansiella säkerheter avses med institut clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 7 punkten och clearingorganisationer enligt 1 kap. 3 § 9 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Hänvisningarna till clearingmedlemmar respektive clearingorganisationer i denna punkt är emellertid felaktiga. De borde gälla 6 och 8 punkten i 1 kap 3 § i nämnda lag. Enligt 3 § 2 mom. 5 punkten i lagen om finansiella säkerheter avses med institut också andra inhemska och utländska juridiska personer med verksamhet som motsvarar den som bedrivs av de juridiska personer som nämns i samma moment, eller sådana instanser som räknas som institut enligt artikel 1.2 punkterna a—d i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG om ställande av finansiell säkerhet. Centrala motparter kan numera anses ingå i den sistnämnda definitionen.

Lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem

Lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999), nedan *nettningslagen*, gäller nettning och annan avveckling i avvecklingssystem av betalnings- och leveransförpliktelser. Lagen gäller i tillämpliga delar också sådan nettning av förpliktelser som inte utförs i ett avvecklingssystem. Enligt 2 § 1 mom. 1 punkten avses med avvecklingssystem bland annat en clearingorganisation som avses i 1 kap. 3 § 8 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. I nuläget innehåller inte den nämnda paragrafen någon hänvisning till central motpart enligt 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.

Enligt 10 § i nettningslagen kan rättigheter som hänför sig till säkerheter som ställts till förmån för centralbanken för skötseln av de uppgifter som ankommer på centralbanken göras gällande oberoende av att insolvensförfarande eller något annat därmed jämförbart förfarande har inletts mot den som ställt säkerheten. Enligt bestämmelsen ska inte heller ställda säkerheter återgå på grundval av 14 § lagen om återvinning till konkursbo (758/1991).

Nettningslagen tillämpas uttryckligen på nettning av betalnings- och leveransförpliktelser baserade på handel med värdepapper, inbegripet derivat, via ett avvecklingssystem eller på annat sätt.

2.2 EU-lagstiftningen

EMIR-förordningen

EMIR-förordningen föreskriver bland annat krav för centrala motparter verksamhet och krav för clearing via centrala motparter och bilateral riskhantering för OTC-derivatkontrakt. Bestämmelserna i förordningen är direkt tillämpliga i alla medlemsstater.

Enligt artikel 39 i förordningen ska en central motpart ha separata register och separat bokföring som gör att man när som helst och utan dröjsmål på den centrala motpartens konton klart och tydligt kan separera tillgångar och positioner som innehas för en clearingmedlems räkning från tillgångar och positioner som innehas för en annan clearingmedlems räkning och från den centrala motpartens egna tillgångar. I bestämmelsen fastställs också att en central motpart ska erbjuda det som kallas separering av kunders samlingskonton samt enskild kundseparering så att varje clearingmedlem på konton hos denna motpart klart och tydligt kan separera sina egna och sina kunders konton från andra konton. En central motpart ska också erbjuda sina kunder en motsvarande separation av tillgångar och positioner från den centrala motpartens övriga tillgångar. Bestämmelserna är inte av dispositiv karaktär.

Enligt artikel 39.8 ska en central motpart ha nyttjanderätt knuten till de marginalsäkerheter eller bidrag till obeståndsfonden som samlas in via ett avtal om finansiell säkerhet, i den mening som avses i artikel 2.1 c i Europaparlamentets och rådets direktiv om ställande av finansiell säkerhet, förutsatt att användningen av dessa arrangemang föreskrivs i dess verksamhetsbestämmelser. Mellan den centrala motparten och dess clearingmedlem finns med andra ord ett avtal, dvs. en avtalsrättslig relation.

Enligt artikel 41 i förordningen ska en central motpart för att begränsa sin riskexponering kräva marginalsäkerheter från sina clearingmedlemmar. Marginalsäkerheterna ska krävas och indrivnas på intradagsbasis. Detta innebär att parternas och den centrala motpartens säkerhetsställning fluktuerar under handelsdagen. Kraven för godkända marginalsäkerheter fastställs i artikel 46 och i en teknisk regleringsstandard utfärdad med stöd av denna (i synnerhet kommissionens delegerade förordning 153/2013).

Artikel 45 i förordningen föreskriver att om en clearingmedlem hamnar på obestånd ska en central motpart för förlusttäckning i första hand använda de marginalsäkerheter som denna clearingmedlem ställt, innan de i förordningen avsedda bidragen till obeståndsfonden används.

Enligt artikel 48.4 ska en central motpart kontrollera att dessa obeståndsförfaranden kan genomföras. Den ska vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa att den har rättslig befogenhet att avveckla de positioner/säkerheter som den clearingmedlem som har hamnat på obestånd innehar och att överföra eller realisera kundernas positioner som tillhör denna clearingmedlems kunder, på ett sätt som är bindande för tredje man.

Nämnda artikel fastställer som grundregel att en central motpart enligt sina avtalsbaserade regler ska ha en mycket omfattande behörighet att på ett rättsligt bindande sätt bestämma över överföring och realisering av clearingmedlemmars och deras kunders säkerheter. Till exempel, om tillgångar och positioner redovisas i en central motparts register och konton, med hänvisning till att de innehas för kunder till en clearingmedlem på obestånd i enlighet med artikel 39.2, det vill

säga med separering av kunders samlingskonton, ska den centrala motparten, åtminstone, i avtal förbinda sig att börja tillämpa förfarandena för att överföra tillgångar och positioner som innehas av clearingmedlemmen på obestånd för kundernas räkning till en solvent clearingmedlem, som alla dessa kunder ska utse, på deras begäran och utan att inhämta samtycke från clearingmedlemmen på obestånd. Den andra clearingmedlemmen ska ha samtyckt till att godta dessa tillgångar och positioner. Om överföringen till denna andra clearingmedlem inte har ägt rum inom en i förväg fastställd tid för överföring som anges i den centrala motpartens verksamhetsbestämmelser, får den centrala motparten vidta alla åtgärder som är tillåtna i dess verksamhetsbestämmelser för att aktivt hantera sin risk i förhållande till dessa positioner, inbegripet realisering av de tillgångar och positioner som innehas av clearingmedlemmen på obestånd för dennes kunders räkning.

Enligt artikel 48.6 i förordningen har en central motpart denna rätt också i fallet att tillgångar och positioner redovisas i en central motparts register och konton med hänvisning till att de innehas för en kund till en clearingmedlem på obestånd i enlighet med artikel 39.3, det vill säga med enskild kundseparering. Den centrala motparten ska börja tillämpa förfarandena för att överföra tillgångar och positioner som innehas av clearingmedlemmen på obestånd för kundens räkning till en solvent clearingmedlem, som kunden ska utse, på kundens begäran och utan att inhämta samtycke från clearingmedlemmen på obestånd. Också i dessa situationer är det möjligt att realisera de tillgångar och positioner som innehas av clearingmedlemmen på obestånd för dennes kunders räkning.

Enligt artikel 48.7 ska kunders säkerheter, om de är separerade i enlighet med artikel 39.2 och 39.3, endast användas för att täcka positioner som innehas för deras räkning. Om det återstår fordringar på den centrala motparten efter slutförandet av clearingmedlemmens process för obeståndshantering genom den centrala motparten, ska de snabbt återlämnas till dessa kunder, om den centrala motparten vet vilka de är, eller, om de inte är

kända, till clearingmedlemmen för deras kunders räkning.

Avvecklingsdirektivet

Artikel 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper, nedan *avvecklingsdirektivet*, (98/26/EG) har senare ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/44/EG av den 6 maj 2009. Enligt artikeln i fråga ska de rättigheter som en systemoperatör eller en deltagare har till en säkerhet som ställs till dem i samband med ett system eller ett samverkande system och de rättigheter som medlemsstaternas centralbanker eller Europeiska centralbanken har till en säkerhet som ställs till dem inte påverkas av insolvensförfaranden mot någon av följande: deltagaren i det berörda systemet eller i ett samverkande system, systemoperatören för ett samverkande system, som inte är deltagare, motpart till medlemsstaternas centralbanker eller Europeiska centralbanken eller tredje man som ställt säkerheten. Enligt artikeln får sådan säkerhet realiseras för att tillgodose dessa rättigheter. Artikel 9 i avvecklingsdirektivet har dessutom ändrats genom artikel 87 i EMIR-förordningen, som trädde i kraft den 16 augusti 2012. Ett nytt stycke med följande lydelse läggs till artikelns första punkt: Om en systemoperatör har ställt säkerhet till en annan systemoperatör i samband med ett samverkande system, ska den systemoperatörens rättigheter till säkerheten inte påverkas av insolvensförfaranden mot den mottagande systemoperatören.

2.3 Bedömning av nuläget

Med de lagändringar som trädde i kraft 2013 kan den gällande finska lagstiftningen i princip anses uppfylla kraven i EMIR-förordningen. Allt eftersom de lagändringar som förordningen krävde har genomförts och i takt med att de nya procedurerna på finansmarknaden har tagit form har det emellertid visat sig att de lagförslag som ges nedan kan vara nödvändiga, om än inte på grund av ett uttryckligt krav utan för att förtydliga rättsläget.

I den gällande konkurslagen (120/2004) formuleras principen att egendom som tillhör en utomstående under inga omständigheter ska ingå i konkursboet och får inte realiseras för att täcka skulder till borgenärer, förutsatt att den kan avskiljas från gäldenärens egendom. Denna regel är av betydelse vid clearing via centrala motparter, i synnerhet när det gäller kundtillgångar som innehas av en central motpart och dess clearingmedlem. Sådana kundtillgångar kan till exempel vara positioner knutna till förpliktelser från derivathandel samt egendom som ställts som säkerhet för förbindelserna.

Rättsläget i fråga om överföring av besittning före konkurs eller annat insolvensförfarande är numera klart. Enligt en rättsregel i lagen om återvinning till konkursbo går överföringar av denna typ inte åter eftersom de kundmedel som en eventuell besittningsöverlåtelse eller annan clearingåtgärd skulle gälla, till exempel i händelse av insolvens för en central motparts clearingmedlem, i vilket fall som helst inte kommer clearingmedlemmens borgenärer i allmänhet till godo.

Den gällande lagstiftningen kan inte anses ställa några hinder för den situation enligt EMIR-förordningen där positioner och tillgångar som tillhör en kund överförs från en clearingmedlem på obestånd till en solvent clearingmedlem. Eftersom parternas och deras kunders rättsställning i en situation där derivat clearas via en central motpart är så mångfacetterade och invecklade är det dock angeläget att göra rättsläget tydligare på denna punkt. Derivatpositioner som clearas via en central motpart motsvarar till sitt nominella värde ofta avsevärda ekonomiska intressen, så det finns grundad anledning att förbättra rättssäkerheten gällande bindande kraft gentemot tredje man och juridisk giltighet.

Som säkerhet vid clearing via central motpart används i normala fall konto- eller andra medel och till exempel de finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (747/2012). Hos internationella centrala motparter kan också vissa för Finland atypiska säkerhetsobjekt komma på fråga, såsom guld eller andra fysiska ädelmetaller, på villkor som föreskrivs i tekniska regleringsstandarder utfärdade med stöd av EMIR-förordningen. Därför finns det

grundade skäl att utvidga tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter så att den omfattar alla sådana säkerheter som centrala motparter godtar i enlighet med förordningen. Det faktum att finsk lag i regel inte tillämpas på säkerheter som ställs vid clearing via central motpart eliminerar inte behovet att ändra lagstiftningen. Det finns anledning att vara lyhörd för marknadens utveckling och skapa möjlighet för ett sådant lagval i framtiden.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och av lagen om finansiella säkerheter är nödvändiga för att skapa klarhet i rättsläget avseende centrala motparter verksamhet.

Finsk rätt kan anses uppfylla kraven i det nya stycket i artikel 9.1 i avvecklingsdirektivet, men för klarhetens skull finns det ändå skäl att komplettera nettningslagen med en uttrycklig bestämmelse som motsvarar det nya stycket i direktivet.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att förtydliga rättsläget när en central motparts clearingmedlem hamnar på obestånd, genom att ändra lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet på det sätt som föreslås, precisera tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter och nettningslagen avseende centrala motparter och utvidga tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter avseende vissa andra säkerheter.

Syftet med propositionen är därtill att precisera nettningslagen på det sätt som föreslås, för att säkerställa genomförandet av artikel 9 i avvecklingsdirektivet, i ändrad lydelse efter artikel 87 i EMIR-förordningen.

4 Propositionens konsekvenser

Propositionen kan inte anses ha några direkta konsekvenser för den offentliga ekonomin, för myndigheternas verksamhet eller för hushållen.

Syftet med propositionen är att ge parterna i derivatkontrakt som clearas via en central motpart samt centrala motparter clearing-

medlemmar bättre möjligheter att bedöma riskexponeringen i anslutning till säkerhetsrätter och en motparts eventuella insolvens i de situationer som avses i propositionen. I och med propositionen får finländska finansaktörer och företag som använder derivat bättre möjlighet att anpassa sig till och förbereda sig för marknadens utveckling. Att de osäkerhetsfaktorer som förknippas med de ovan beskrivna säkerheterna minskar kan även antas minska kostnaderna för de olika parterna. Regeringen anser att propositionen gör finansmarknaden bättre och effektivare.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet i samarbete med justitieministeriet. Lagutkastet jämte detaljmotivering sändes på remiss den 24 april 2014 (Statsrådets projektregister VM051:00/2014). Remisstiden löpte ut den 23 maj 2014.

De konsulterade parterna var Finlands Bank, Finansinspektionen, konkursombudsmannens byrå, Finansbranschens Centralförbund rf, Finlands Näringsliv EK rf, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf, Finlands Advokatförbund och Kommunfinansiering Abp.

Av yttrandena att döma ställer sig de konsulterade parterna positivt till propositionens innehåll och mål. Ingen av de parter som yttrade sig motsatte sig till utgångspunkterna för propositionen eller till lagförslagen. Finlands Advokatförbund, konkursombudsmannens byrå och Finansbranschens Centralförbund rf kom med vissa specifika observationer. De framförda synpunkterna har beaktats i den fortsatta beredningen av propositionen.

Finansbranschens Centralförbund föreslog utöver vissa andra synpunkter att propositionen ska innehålla en uttrycklig bestämmelse om att en säkerhet ställd till en clearingmedlem eller en central motpart i enlighet med ett säkerställt clearingavtal inte ska gå åter i enlighet med lagen om återvinning till konkursbo. En sådan bestämmelse är emellertid inte nödvändig eftersom detta redan följer av 4 § 2 mom. i den gällande nettningslagen.

Finansbranschens Centralförbund ansåg det också nödvändigt att tillämpningsområdet för föreslagna 12 a § i lagen om finansiella sä-

kerheter utvidgas till att omfatta säkerheter för derivatkontrakt som inte clearas via en central motpart. Denna typ av OTC-derivatkontrakt, som avses i artikel 11 i EMIR-förordningen, omfattas inte av clearingskyldigheten via central motpart. På dem tillämpas istället de förpliktelser som föreskrivs i nämnda artikel. I fråga om den bilaterala riskhantering som avses i samma arti-

kel, ligger det på de europeiska tillsynsmyndigheternas ansvar att i tekniska regleringsstandarder definiera bland annat vilka slag av säkerheter som godtas och i vilken omfattning. En ytterligare utvidgning av lagen om finansiella säkerheter skulle fordra tillräckligt exakt information om vilka de godtagbara säkerhetsarrangemangen är, och presenteras därför inte i det här skedet.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

4 kap. Central motpart

3 §. Avtal för clearingmedlems obestånd. Enligt artikel 48.5 och 48.6 i EMIR-förordningen ska en central motpart genom avtal vara i beredskap för den händelse att en clearingmedlem hamnar på obestånd, i det avseendet att den centrala motparten vid behov ska kunna börja tillämpa förfarandena för att överföra tillgångar och positioner som innehas av clearingmedlemmen på obestånd för kundernas räkning till en annan clearingmedlem. Begreppet clearingmedlem definieras i artikel 2.14 i förordningen. EMIR-förordningen definierar inte vad som avses med positioner. Positioner är rättigheter och skyldigheter baserade på derivatkontrakt. Andra tillgångar som innehas för kundens räkning kan till exempel vara säkerheter som ställts till kunden.

Tillgångar och positioner ska redovisas på konton enligt vad som föreskrivs i artikel 39 i EMIR-förordningen. Enligt artikeln ska tillgångar och positioner som en clearingmedlem innehar för kundens räkning kunna separeras från clearingmedlemmens egna positioner med hjälp av antingen samlingskonton (punkt 2, ”separering av kunders samlingskonton”) eller individuella konton (punkt 3, ”enskild kundseparering”).

Enligt principer som fastställs bland annat i 5 kap. 6 § i konkurslagen och i 11 § i lagen om värdepapperskonton (750/2012) kommer tillgångar och positioner som en clearingmedlem innehar för kundens räkning inte clearingmedlemmens borgenärer till godo. Det finns alltså inget som hindrar att man avtalar om en sådan överföring som avses i artikel 48 så att den kan genomföras oberoende av konkurs eller annat insolvensförfarande hos clearingmedlemmen. För klarhetens skull

föreslås dock att en uttrycklig bestämmelse tas med i lagen.

I artikeln fastställs att avtal enligt artikel 48 i EMIR-förordningen om överföring av tillgångar och kontrakt som tillhör en clearingmedlems kunder till en annan clearingmedlem kan verkställas utan hinder av konkurs eller annat insolvensförfarande som gäller den förstnämnda clearingmedlemmen, till exempel företagssanering eller temporärt avbrytande av en depositionsbanks verksamhet. Tillgångar eller positioner som överförts före konkurs eller annat insolvensförfarande kan med stöd av lagen om återvinning till konkursbo (758/1991) inte heller gå åter, eftersom det som överförs är egendom som tillhör clearingmedlemmens kunder och inte kommer clearingmedlemmens borgenärer till godo. Överföringar av denna typ kan alltså överhuvudtaget inte vara ofördelaktiga för clearingmedlemmens borgenärer. Det sistnämnda behöver inte regleras i en särskild bestämmelse.

1.2 Lag om finansiella säkerheter

1 §. Lagens syfte. 1 mom. i paragrafen motsvarar det nuvarande innehållet i paragrafen. I paragrafens 2 mom. föreslås en hänvisning till nya 12 a § med vilken lagen utvidgas till att omfatta vissa andra säkerheter utöver de som avses i 1 mom.

3 §. Definitioner. I paragrafens 2 mom., som definierar begreppet institut, föreslås för klarhetens skull att 4 punkten ska innehålla en uttrycklig hänvisning till centrala motparter enligt 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Detta utgör ingen materiell ändring eftersom centrala motparter enligt 5 punkten i momentet redan omfattas av lagens definition av institut. De nuvarande hänvisningarna i punkt 4 till 1 kap. 3 § i lagen om värdean-

delssystemet och om clearingverksamhet rätas till.

12 a §. Vissa andra säkerheter. I EMIR-förordningen föreskrivs en skyldighet för centrala motparter att kräva marginalsäkerheter från sina clearingmedlemmar och i tillämpliga fall från andra centrala motparter. Enligt förordningen ska säkerheterna vara mycket likvida. Säkerheterna kan också bestå av andra instrument än de som aktuellt omfattas av lagen om finansiella säkerheter, nämligen värdepapper, kontopengar och lånefordringar. Detta fastställs uttryckligen bland annat i artikel 46.3 i förordningen.

För tillfället tillämpas inte finsk lag på stället av säkerheter vid clearing via central motpart enligt förordningen, men särskilt med tanke på framtiden finns det anledning att även ta en sådan möjlighet i beaktande. De orsaker som en gång har legat till grund för lagen om finansiella säkerheter och det bakomliggande direktivet om finansiell säkerhet, nämligen att förbättra finansmarknaden och minska de strukturella riskerna på denna, gäller också de säkerheter som krävs enligt EMIR-förordningen. För att säkerställa att clearing via central motpart enligt förordningen sker så problemfritt som möjligt är det till exempel viktigt att den centrala motparten kan realisera pantsäkerheter så fort skulden har förfallit till betalning. Likaså får det inte råda några oklarheter om att de säkerheter som krävs enligt EMIR-förordningen kan bestå av säkerheter baserade på överföring av äganderätt eller – med undantag av de särskilda situationer som avses i artikel 53 – panträtt med förfoganderätt för panthavaren. Vidare är det viktigt att klarhet råder om bland annat det faktum att tilläggsäkerheter eller ersättande säkerheter är skyddade mot återgång enligt lagen om återvinning till konkursbo i samma omfattning som säkerheter som i dagens läge omfattas av lagen om finansiella säkerheter, och att en säkerhetstagare som handlat i god tro skyddas ifall den som ställt säkerheten hamnar på obestånd. Eftersom EMIR-förordningen föreskriver att säkerheterna måste vara mycket likvida är det å andra sidan inget problem att tillämpningsområdet utvidgas till att omfatta andra säkerhetstyper än de som omfattas av lagen om finansiella

säkerheter, till exempel när man ska tillämpa bestämmelserna i nämnda lag om värdering av egendom som ställs som säkerhet eller bestämmelserna om ersättande säkerheter.

Enligt paragrafen tillämpas bestämmelserna om värdepapper, kontopengar och lånefordringar i lagen på samma sätt på annan egendom som en central motpart enligt 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet godtar som säkerhet i enlighet med EMIR-förordningen. Paragrafen utvidgar lagen till att utöver värdepapper, kontopengar och lånefordringar omfatta vissa särskilda fall, det vill säga andra typer av tillgångar som en central motpart i enlighet med förordningen kan godta som säkerhet. Vilka tillgångar som kan komma på fråga bestäms enligt artikel 46 i EMIR-förordningen och enligt regler av lägre rang som utfärdas med stöd av denna. Paragrafen utvidgar inte det subjektiva tillämpningsområdet för lagen om finansiella säkerheter från det som fastställs i 2 § i nämnda lag. Utvidgningen gäller vilka typer av tillgångar som kan ställas som säkerhet enligt artikel 46 i EMIR-förordningen och regler av lägre rang utfärdade med stöd därav, och bara när säkerhetstagaren är en central motpart.

1.3 Lag om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem

2 §. Definitioner. I 1 mom. 1 punkten tilläggs bland de möjliga förvaltarna av ett avvecklingssystem en sammanslutning som avses i 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, det vill säga en central motpart. Genom detta föreslagna tillägg klarläggs att system som förvaltas av centrala motparter alltid omfattas av definitionen av avvecklingssystem och att detta sker på basis av 1 mom. 1 punkten i paragrafen, inte bara på basis av 1 mom. 3 punkten i samma paragraf.

10 §. Särskilda bestämmelser om säkerheter. I 1 mom. ingår de nuvarande bestämmelserna om säkerheter ställda till förmån för centralbanken i oförändrad lydelse.

I 2 mom. föreslås en ny bestämmelse som gäller säkerheter som upprätthållare av samverkande avvecklingssystem, centrala motparter inbegripna, ställer för varandra.

I det nya stycke som fogats till artikel 9.1 i avvecklingsdirektivet genom artikel 87 i EMIR-förordningen fastställs att när detta är fallet ska den systemoperatör som ställt säkerheten inte se sin rättighet till säkerheten påverkad av insolvensförfaranden mot den mottagande systemoperatören. Bestämmelsen hänger delvis ihop med artikel 53 i EMIR-förordningen som gäller säkerheter som centrala motparter ställer för varandra med anledning av en samverkansöverenskommelse. Den sistnämnda artikeln innehåller föreskrifter om återställande av säkerhet när säkerhetstagaren är insolvent samt föreskrifter om användning och förvaring av säkerheter vars syfte är att säkra att den som ställt en säkerhet inte går miste om sin rättighet till den. I avvecklingsdirektivet föreskrivs att den som ställt en säkerhet har en effektiv rättighet till säkerheten oberoende av ett insolvensförfarande. På detta sätt säkras man att säkerheten kan återställas på det sätt som föreskrivs i artikel 53 i EMIR-förordningen. Bestämmelsen i avvecklingsdirektivet omfattar dock inte bara centrala motparter utan även andra upprätthållare av avvecklingssystem när de ställer säkerheter för varandra med anledning av en samverkansöverenskommelse.

Bestämmelsen i avvecklingsdirektivet använder formuleringen ”rättigheter till säkerheten”, vilket avser situationer där den som har ställt säkerhet har en specifik rättighet till det föremål eller motsvarande som säkerheten består av. Detta är fallet åtminstone då man använder panträtt utan förfoganderätt för panthavaren enligt 5 § i lagen om finansiella säkerheter och pantsättaren behåller äganderätten eller motsvarande rättigheter till de ursprungligen pantsatta tillgångarna. I en situation där förfoganderätt ingår i panträkten men panthavaren inte har utnyttjat denna rättighet finns det likaså grundade skäl att anse att bestämmelsen är tillämplig. Bestämmelsen ska också anses omfatta situationer där panthavaren har utnyttjat sin förfoganderätt och sedan återställt likvärdiga tillgångar till pantsättaren, vilka därmed utgör säkerhet på

samma sätt som de ursprungligen pantsatta tillgångarna. Också när man använder säkerheter som formellt grundar sig på överföring av äganderätt är det i undantagsfall möjligt att den som har ställt säkerheten har en specifik rättighet till det föremål eller motsvarande som säkerheten består av. Säkerheten kan till exempel bestå av kontopengar som överförs till säkerhetstagarens namn men hålls åtskilda från dennes tillgångar för säkerhetsställarens räkning.

I ovan nämnda situationer, där en säkerhet är ett identifierat föremål eller motsvarande som den som har ställt säkerheten har rättigheter till, skyddar vår gällande lagstiftning den som ställt säkerheten med motiveringen att egendomen anses tillhöra en utomstående och ingår inte i säkerhetstagarens konkursbo, och kommer inte heller på annat sätt dennes borgenärer till godo. För klarhetens skull finns det dock skäl att införa en bestämmelse i lagen som motsvarar bestämmelsen i direktivet. Därför föreskriver momentet i fråga uttryckligen att om en upprätthållare av ett avvecklingssystem har ställt en säkerhet för en annan upprätthållare av ett avvecklingssystem i samband med ett arrangemang mellan dessa som gäller avveckling av förpliktelser mellan systemen (en ”samverkansöverenskommelse” enligt direktivet), påverkar konkurs eller annat insolvensförfarande för säkerhetstagaren inte den rätt som den som ställt säkerheten har till säkerheten i fråga.

I sin aktuella lydelse gäller direktivets bestämmelse inte situationer där den som har ställt säkerheten inte har någon specifik rättighet till det föremål eller motsvarande som säkerheten består av. Det är till exempel fallet när man har ställt en säkerhet baserad på överföring av äganderätt eller när en panthavare har förfogat över panträkten och ingen likvärdig egendom har återställts. Av direktivet följer inte att pantsättaren i så fall skulle ha företräde eller annan särställning vid konkurs eller annat insolvensförfarande för säkerhetstagaren, och den föreslagna bestämmelsen gäller inte sådana situationer. Vid ett insolvensförfarande befinner sig den som har ställt säkerhet i regel i borgenärsställning, vanligtvis dock med möjlighet till total eller partiell kvittning eller nettning som skydd för sina fordringar.

2 Ikraftträdande

Lagarna om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och av lagen om finansiella säkerheter ska enligt förslaget träda i kraft senast den 1 oktober 2014. De föreslagna ändringarna skapar större klarhet i vissa frågor i situationer av insolvens hos en central motparts clearingmedlem och uppmuntrar till att använda olika säkerhetsarrangemang vid clearing via central motpart. De föreslagna ändringarna bedöms inte kräva några särskilda övergångsbestämmelser.

Enligt artikel 87.2 i EMIR-förordningen ska medlemsstaterna anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa punkt 1 i samma artikel, dvs. tillägget i artikel 9.1 i avvecklingsdirektivet, senast den 17 augusti 2014. Den gällande finska lagstiftningen kan anses uppfylla kraven enligt det ändrade direktivet, men i nettningslagen föreslås ändå en kompletterande bestämmelse i klarläggande syfte. Bestämmelsen föreslås också träda i kraft den 1 oktober 2014.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

3 § i det första lagförslaget innehåller en bestämmelse om avtal. Enligt hävdvunnen praxis omfattar egendomsskyddet enligt grundlagen avtals beständighet och därigenom avtalsparternas ekonomiska intressen. Bestämmelsen bekräftar det aktuella rättsläget. I dagens läge rådet det till exempel full

klarhet om att egendom som tillhör en annan inte får utmätas från en gäldenärs konkursbo. Den nämnda allmänna regeln bekräftas i tydlighetssyfte genom den föreslagna bestämmelsen och med tanke på de särskilda fall som avses i lagparagrafen. Bestämmelsen begränsar inte parternas möjligheter att komma överens om en effektiv överföring av egendom och avtal som tillhör en avtalspart och som används vid clearing via central motpart. Bestämmelsen påverkar inte heller ställningen för exempelvis andra borgenärer om ett insolvensförfarande har inletts, eftersom den egendom som bestämmelsen avser i vilket fall som helst inte ska höra till konkursgäldenärens egendom.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

4 Övriga omständigheter som inverkar på propositionen

Lagförslagen har inga beröringspunkter med de andra lagförslag som behandlas i riksdagen. Finansministeriet håller på att bereda en regeringsproposition baserad på förslagen i arbetsgruppspromemorian VM 033:00/2014, och propositionen kommer att innehålla ändringsförslag som gäller bland annat lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet. Om riksdagen under höstsessionen 2014 tar bägge propositioner under behandling samtidigt kan det bli nödvändigt att samordna lagförslagen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 4 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012) en
ny 3 §, i stället för den 3 § som upphävts genom lag 256/2013, som följer:

4 kap.

Central motpart

3 §

*Avtal för eventuell insolvens hos den centrala
motpartens clearingmedlem*

Avtal enligt artikel 48 i EMIR-
förordningen om överföring av tillgångar och

kontrakt som tillhör kunder hos en central
motparts clearingmedlem till en annan clear-
ingmedlem kan verkställas trots konkurs, fö-
retagssanering, temporärt avbrytande av en
depositionsbanks verksamhet och andra med
dessa jämförbara förfaranden som gäller den
förstnämnda clearingmedlemmen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag**om ändring av lagen om finansiella säkerheter**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiella säkerheter (11/2004) 1 § och 3 § 2 mom. 4 punkten, sådana de
 lyder, 1 § i lag 888/2010 och 3 § 2 mom. 4 punkten i lag 769/2012, samt
fogas till lagen en ny 12 a § som följer:

1 §

Lagens syfte

Denna lag gäller säkerhetsrätter som används på finansmarknaden och vid företagsfinansiering, när den säkerhet som ställts för en skuld utgörs av värdepapper, kontopengar eller lånefordringar.

Lagen gäller också vissa andra säkerheter som används på finansmarknaden så som föreskrivs i 12 a §.

3 §

Definitioner

Med *institut* avses i denna lag

4) centrala motparter enligt 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012), samt clearingmedlemmar enligt 6 punkten och

clearingorganisationer enligt 8 punkten i den paragrafen,

12 a §

Vissa andra säkerheter

Bestämmelserna om värdepapper, kontopengar och lånefordringar i denna lag tillämpas på motsvarande sätt på annan egendom som en central motpart enligt 1 kap. 3 § 5 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet godkänner som säkerhet i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 2 och 10 § i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999) 2 § 1 mom. 1 punkten och 10 §, av dem 2 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 639/2014, som följer:

2 §

Definitioner

Med *avvecklingssystem* avses i denna lag ett på regler grundat system

1) som en centralbank, ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014), en organisation som avses i 1 kap. 3 § 5 eller 8 punkten i lagen om värdeandelsystemet och om clearingverksamhet (749/2012) eller en motsvarande utländsk sammanslutning förvaltar på egen hand eller tillsammans med andra i denna punkt avsedda sammanslutningar, eller

—————

10 §

Särskilda bestämmelser om säkerheter

Rättigheter som hänför sig till säkerheter som ställts till förmån för centralbanken för skötseln av de uppgifter som ankommer på centralbanken kan göras gällande oberoende av att insolvensförfarande eller något annat därmed jämförbart förfarande har inletts mot den som ställt säkerheten. En säkerhet återgår inte med stöd av 14 § i lagen om återvinning till konkursbo.

Om en upprätthållare av ett avvecklingssystem har ställt en säkerhet för en annan upprätthållare av ett avvecklingssystem i samband med ett arrangemang mellan dessa som gäller avveckling av förpliktelser mellan systemen, påverkar konkurs eller annat insolvensförfarande för säkerhetstagaren inte den rätt som den som ställt säkerheten har till säkerheten i fråga.

—————

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 4 september 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Näringsminister *Jan Vapaavuori*

*Bilaga
Parallelltext*

1.

Lag

om ändring av lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 4 kap. i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012) en ny
3 §, i stället för den 3 § som upphävts genom lag 256/2013, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

Central motpart

3 §

*Avtal för eventuell insolvens hos den centrala
motpartens clearingmedlem*

*Avtal enligt artikel 48 i EMIR-förordningen
om överföring av tillgångar och kontrakt som
tillhör kunder hos en central motparts clear-
ingmedlem till en annan clearingmedlem kan
verkställas trots konkurs, företagssanering,
temporärt avbrytande av en depositionsbanks
verksamhet och andra med dessa jämförbara
förfaranden som gäller den förstnämnda
clearingmedlemmen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag**om ändring av lagen om finansiella säkerheter**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiella säkerheter (11/2004) 1 § och 3 § 2 mom. 4 punkten, sådana de lyder, 1 § i lag 888/2010 och 3 § 2 mom. 4 punkten i lag 769/2012, samt fogas till lagen en ny 12 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

Denna lag gäller säkerhetsrätter som används på finansmarknaden och vid företagsfinansiering, när den säkerhet som ställts för en skuld utgörs av värdepapper, kontopengar eller lånefordringar.

3 §

Definitioner

Med *institut* avses i denna lag

4) clearingmedlemmar enligt 1 kap. 3 § 7 punkten och clearingorganisationer enligt 1 kap. 3 § 9 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012),

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Denna lag gäller säkerhetsrätter som används på finansmarknaden och vid företagsfinansiering, när den säkerhet som ställts för en skuld utgörs av värdepapper, kontopengar eller lånefordringar.

Lagen gäller också vissa andra säkerheter som används på finansmarknaden så som föreskrivs i 12 a §.

3 §

Definitioner

Med *institut* avses i denna lag

4) centrala motparter enligt 1 kap. 3 § 5 punkten i *lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012)*, samt clearingmedlemmar enligt 6 punkten och clearingorganisationer enligt 8 punkten i den paragrafen,

12 a §

Vissa andra säkerheter

*Bestämmelserna om värdepapper, kontopengar och lånefordringar i denna lag tillämpas på motsvarande sätt på annan egen-
dom som en central motpart enligt 1 kap. 3 §
5 punkten i lagen om värdeandelssystemet
och om clearingverksamhet godkänner som
säkerhet i enlighet med Europaparlamentets
och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om
OTC-derivat, centrala motparter och trans-
aktionsregister.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av 2 och 10 § i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa villkor vid värdepappers- och valutahandel samt avvecklingssystem (1084/1999) 2 § 1 mom. 1 punkten och 10 §, av dem 2 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 639/2014, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

Med *avvecklingssystem* avses i denna lag ett på regler grundat system

1) som en centralbank, ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014), en clearingorganisation som avses i 1 kap. 3 § 8 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012) eller en motsvarande utländsk sammanslutning förvaltar på egen hand eller tillsammans med andra i denna punkt avsedda sammanslutningar, eller

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

Med *avvecklingssystem* avses i denna lag ett på regler grundat system

1) som en centralbank, ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014), en *sammanslutning* som avses i 1 kap. 3 § 5 eller 8 punkten i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (749/2012) eller en motsvarande utländsk sammanslutning förvaltar på egen hand eller tillsammans med andra i denna punkt avsedda sammanslutningar, eller

10 §

Säkerhet som ställts till förmån för centralbank

Rättigheter som hänför sig till säkerheter som ställts till förmån för centralbanken för skötseln av de uppgifter som ankommer på centralbanken kan göras gällande oberoende av att insolvensförfarande eller något annat därmed jämförbart förfarande har inletts mot den som ställt säkerheten. En säkerhet återgår inte med stöd av 14 § lagen om återvinning till konkursbo.

10 §

Särskilda bestämmelser om säkerheter

Rättigheter som hänför sig till säkerheter som ställts till förmån för centralbanken för skötseln av de uppgifter som ankommer på centralbanken kan göras gällande oberoende av att insolvensförfarande eller något annat därmed jämförbart förfarande har inletts mot den som ställt säkerheten. En säkerhet återgår inte med stöd av 14 § i lagen om återvinning till konkursbo.

Om en upprätthållare av ett avvecklingssystem har ställt en säkerhet för en annan upprätthållare av ett avvecklingssystem i sam-

band med ett arrangemang mellan dessa som gäller avveckling av förpliktelser mellan systemen, påverkar konkurs eller annat insolvensförfarande för säkerhetstagaren inte den rätt som den som ställt säkerheten har till säkerheten i fråga.

Denna lag träder i kraft den 20 .